

Brief aan de leden
T.a.v. de gemeentesecretaris

Datum
16 augustus 2017
Telefoon
(070) 373 8393
Bijlage(n)
3

Onderwerp
Stand van zaken Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering

Geachte heer/mevrouw,

Op onze Algemene Ledenvergadering (ALV) van 14 juni jl. hebben de gemeenten bijna unaniem ingestemd met de voorstellen van het bestuur voor Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) en het programma Samen Organiseren. De VNG is na de ALV meteen aan de slag gegaan met de uitvoering van de voorstellen.

In deze brief informeren wij u over drie zaken die voor u in dit verband belangrijk zijn:

1. De opvolging van de ALV-besluiten van 14 juni 2017
2. De inning van de gemeentelijke bijdrage voor het Fonds GGU
3. Het informatietraject voor gemeenteraden

Hierna gaan we op elk van de punten in. Bij elk onderdeel hebben wij aangegeven of er van u een actie gevraagd wordt, of dat de informatie alleen ter kennisname is.

Opvolging ALV-besluiten

Uitvoering van de voorstellen GGU en Samen Organiseren hebben als doel om de samenwerking tussen gemeenten op de uitvoering van taken aanmerkelijk te vergroten. Vraagstukken zijn vaak te divers en complex om als gemeenten zelfstandig op te pakken. Bovendien is er winst te behalen als vraagstukken samen worden georganiseerd. Winst in termen van verbetering van kwaliteit en toegankelijkheid van de dienstverlening aan burgers en bedrijven, en winst in termen van kostenbesparingen.

Na de ALV zijn we voortvarend aan de slag gegaan met de implementatie van de voorstellen GGU en Samen Organiseren. We hebben de Taskforce samengesteld en opgestart. De Taskforce heeft als taak regie te voeren op de gezamenlijke activiteiten, de samenwerking tussen de gemeenten te bevorderen en de verbinding te borgen tussen gemeenten en programma. Het VNG-bestuur heeft ook de leden van het College van Dienstverleningszaken benoemd. Het College van Dienstverleningszaken zal binnenkort voor het eerst vergaderen. De samenstelling van beide gremia kunt u lezen op onze website onder: www.vng.nl/samenorganiseren.

Deze informatie is voor u ter kennisname

De inning van de gemeentelijke bijdrage voor het Fonds GGU

Het opstarten van de governancestructuur zoals hierboven beschreven, is een van de lijnen waarlangs de implementatie van de ALV-voorstellen plaatsvindt. Daarnaast dient ook het fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) te worden opgericht en de facturatie van de gemeentelijke bijdrage te worden geregeld. Dit heeft consequenties voor de gemeentebegroting. Het is dan ook belangrijk om de financiële afdeling hiervan op de hoogte te houden. Wij hebben daarom deze brief ook in cc naar de financiële afdelingen van gemeenten gestuurd.

In de ALV van juni 2017 is besloten om de financiering van de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten (GGU) met ingang van 2018 te laten verlopen via het nieuw in te stellen Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Dit betreft een technische omzetting, waarbij de financiering niet langer plaatsvindt via een uitname uit het Gemeentefonds, maar via een rechtstreekse facturering bij elke gemeente afzonderlijk.

Op uitvoeringsniveau roept dit de vraag op wat dat betekent voor de gemeentebegroting en hoe de budgettaire neutraliteit ten opzichte van de huidige systematiek is gewaarborgd.

Oude situatie (tot en met boekjaar 2017)

Elke gemeente ontving tot nu toe jaarlijks een nulfactuur die de individuele bijdrage aan de gezamenlijke projecten in beeld bracht. In deze jaarlijkse factuur werden de bijdragen in detail (op activiteitsniveau) uitgesplitst voor elke gemeente. Ook de factor voor de verdeling (het inwonertal) werd op de factuur opgenomen. Daarnaast gaven wij inzicht in het totaal van de uitgaven voor bedoelde projecten en de verdeling ervan over alle gemeenten via de website van de VNG. Daar werd een gedetailleerd overzicht gepubliceerd van alle gemeentelijke bijdragen voor het desbetreffende jaar.

Gemeenten hoefden deze factuur niet daadwerkelijk te betalen, omdat die bijdrage via de uitname uit het Gemeentefonds rechtstreeks werd voldaan. De belangrijkste reden om die facturen op te stellen en uitgesplitst aan gemeenten te sturen, was dat gemeenten op basis van deze facturen de btw konden terugvorderen uit het Btw-compensatiefonds.

Deze nulfactuur ontving elke gemeente in de regel in december van het lopende jaar. De laatste nulfactuur die de VNG december aanstaande aldus aan elke gemeente zal toesturen is die inzake de bijdrage over 2017, die nog via de 'oude' systematiek, direct uit het Gemeentefonds, is voldaan. Dat betreft voor 2017 het brutobedrag van € 42,252 miljoen (inclusief btw), verdeeld over alle gemeenten naar rato van het aantal inwoners per 1 januari 2017. Dit is exclusief de uitname voor

KING en WOZ, omdat tot 2017 hierover geen btw teruggevorderd kan worden.

Nieuwe situatie (vanaf boekjaar 2018)

Voor de financiering van de activiteiten GGU voor 2018 en volgende jaren zal elke gemeente jaarlijks weer een factuur ontvangen. Maar in de nieuwe situatie gaat deze factuur wel gepaard met een feitelijke betalingsverplichting voor elke gemeente. De VNG is vanaf 2018 door de technische omzetting voor de uitvoering van de gezamenlijke projecten in het kader van GGU afhankelijk van de gemeentelijke betalingen. Daarom zal de bijdrage voortaan in twee gelijke betaaltermijnen worden gefactureerd. De factuur voor het eerste deel ontvangt u telkens in januari van het lopende jaar (voor het eerst dus in januari 2018) en de factuur voor het tweede deel in juli van het lopende jaar.

Door het naar voren halen van de facturatie kan de peildatum van het inwonertal voor het vaststellen van de onderlinge verdeling tussen de gemeenten niet meer op 1 januari van het lopende jaar worden vastgesteld, aangezien dat cijfer pas in het tweede kwartaal van het desbetreffende jaar door het CBS beschikbaar wordt gesteld. In plaats daarvan zal de VNG als peildatum 1 januari van het voorafgaande jaar toepassen, gelijk aan de methodiek van de jaarlijkse contributie. De materiële gevolgen van deze technische aanpassing zijn zeer beperkt.

De omzetting naar het Fonds GGU als zodanig is kostenneutraal, conform het besluit van de ALV. Dat betekent dat de bedragen die aan de gemeenten gefactureerd worden, vergelijkbaar zijn met de bijdragen die gemeenten vanaf 2018 extra ontvangen uit het Gemeentefonds. Wel zijn er twee andere aspecten die maken dat de gepresenteerde bedragen in 2018 per post in beperkte mate kunnen afwijken van die van 2017.

1. Ingaande 2018 worden de activiteiten van KING en de WOZ ook in de btw-berekening betrokken. Dit verhoogt de bruto bijdrage van de gemeenten. Tegelijkertijd neemt het bedrag dat de gemeenten kunnen terugvorderen uit het Btw-compensatiefonds in dezelfde mate toe. De netto bijdrage blijft dus voor alle gemeenten gezamenlijk én voor elke gemeente afzonderlijk gelijk.
2. Zoals hierboven al genoemd zal de bekostiging van het WOZ-datacenter vanaf 2018 anders van karakter worden. Tot 2017 werden deze gelden rechtstreeks (via het Gemeentefonds) door de VNG onder de noemer van subsidie ontvangen. Over de subsidie werd geen btw afgedragen. In de nieuwe situatie komt de in het Gemeentefonds gestorte WOZ-bijdrage de gemeenten rechtstreeks toe. Vervolgens wordt de bijdrage begrepen in de factuur met betrekking tot de bekostiging van gezamenlijke gemeentelijke activiteiten die de VNG voor haar leden uitvoert (factuur met btw). De in de factuur begrepen btw kan worden gedeclareerd bij het Btw-compensatiefonds.

Opname in de begroting voor elke gemeente

Het is aan elke gemeente afzonderlijk om te bepalen hoe ze bovenstaande aanpassing verantwoordt in de gemeentebegroting 2018.

In de ledenbrief van 5 april 2017, voorafgaand aan de ALV, heeft de VNG een modeltekst

gepubliceerd voor de vermelding in de voorjaars- of lantenota voor de gemeentebegrotingen.

In bijlage 1 bij deze brief hebben we opnieuw een de modeltekst voor vermelding in de begroting bijgevoegd. In bijlage 2 bij deze brief is het voor elke gemeente voor 2018 verschuldigde bedrag opgenomen. Dat betreft voor 2018 € 43,223 miljoen exclusief btw (€ 52,3 miljoen inclusief btw). Dit wordt net als in voorgaande jaren naar rato van inwonertal over de gemeenten verdeeld. Bij een inwonertal van 17.081.507 per 1 januari 2017 voor geheel Nederland (CBS) komt de bijdrage dus op € 2,532 (excl. btw) per inwoner.

Wij vragen u deze informatie door te geven aan uw financiële afdeling, in verband met de begrotingsvoorbereiding.

Toenemende belang van digitale overheid en informatiesamenleving voor gemeenteraden

Als gevolg van de besluitvorming van de ALV zullen gemeenten - op meer manieren - actiever worden betrokken bij de besluitvorming in verenigingsverband over de inhoudelijke opgaven en de financiering van het programma Samen Organiseren. Het is vooral een programma van en voor gemeenten, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Vanwege het toenemende belang van digitaliserings- en dienstverleningsvraagstukken in de informatiesamenleving hebben we het initiatief genomen om in het najaar een vijftal regionale bijeenkomsten te organiseren voor Raadsleden over dit thema. We zullen hen dan tevens nader informeren over de beweging die met de GGU en Samen Organiseren is ingezet. De uitnodiging aan de raadsleden is in cc aan de griffiers verstuurd. Deze uitnodiging hebben voor u ter kennisneming als bijlage 3 toegevoegd.

Deze informatie is voor u ter kennisname

Tot slot sturen wij binnenkort een brief aan de colleges van burgemeester en wethouders om hen te informeren over de stand van zaken rond het programma Samen Organiseren en de regionale bijeenkomsten voor raadsleden over het thema informatiesamenleving en in dit verband het programma Samen Organiseren. In die brief bieden wij u aan om indien gewenst uw bestuur te ondersteunen als u zelf met uw raad over dit onderwerp in gesprek wil gaan.

Mocht u nog vragen hebben, stuurt u dan een mail naar samenorganiseren@vng.nl; wij nemen dan zo snel mogelijk contact met u op

Graag willen wij u vragen deze brief te agenderen voor de volgende collegevergadering en ons te laten weten of uw college behoefte heeft aan nadere informatie of ondersteuning op dit onderwerp.

Met vriendelijke groeten,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Jantine Kriens
Algemeen directeur